

Utlåtande 2005:178 RI (Dnr 314-2604/2004)

Folkomröstning om trängselskatten i hela stockholmsregionen

Motion av Jan Björklund m.fl. (fp) (2004:34)

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta följande
Motion (2004:34) av Jan Björklund m.fl. (fp) om folkomröstning
om trängselskatten i hela stockholmsregionen avslås.

Föredragande borgarrådet Annika Billström anför följande.

Bakgrund

I motion 2004:34 (*bilaga 2*) har borgarrådet Jan Björklund m.fl. (fp) yrkat att Stockholms kommun tar initiativ inom Kommunförbundet Stockholms län (KSL) för att samordna formulering av frågor och sammanräkning av röster inom hela stockholmsregionen inför folkomröstningen om biltullar.

Remisser

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret och stadsdelsnämnderna Farsta, Kista och Norrmalm samt valnämnden.

Stadsledningskontoret avstyrker förslaget om att KSL som är en ideell förening skulle anordna en folkomröstning.

Valnämnden anser att det inte finns några valtekniska invändningar mot att mellan kommuner samordna folkomröstningar men att en förutsättning är en tidig och långtgående samordning mellan de berörda kommunerna.

Farsta stadsdelsnämnd ställer sig bakom stadsdelsförvaltningens utlåtande att avstå från att ta ställning i frågan.

Kista stadsdelsnämnd framställer att införandet av trängselavgifter är en kommunal fråga som bör beslutas av Stockholms kommun.

Norrmalms stadsdelsnämnd föreslår att motionen avslås med motiveringen att försöket med trängselavgifter i första hand är en miljöfråga och det är främst stockholmarna de påverkar och därför ska folkomröstningen genomföras endast där.

Mina synpunkter

Den 2 juni 2003, utlåtande 2003:50, beslutade kommunfullmäktige om försöksverksamhet med miljöavgifter/trängselavgifter under förutsättning att staten finansierade försöket samt att intäkterna för försöket återförs till regionen. I ärendet den 2 juni framkommer att folkomröstningen ska genomföras i samband med valet 2006.

Sveriges riksdag beslutade i juni 2004 dels om den lagstiftning som möjliggör försöket, dels om principerna för finansieringen vilket innebär att de villkor kommunfullmäktige beslutat om uppfylls.

Under 2004 och början av 2005 har förberedelsearbetet inför försöket och upphandlingen av det tekniska systemet genomförts parallellt med att olika rättsinstanser prövat överklaganden av såväl politiska beslut som juridiska domar. Den 30 mars 2005 beslutade regeringsrätten att inte meddela prövningstillstånd i det mål som avsåg upphandling av det tekniska systemet och därefter har regeringen lämnat klartecken till Vägverket att fortsätta arbetet med stockholmsförsöket.

Kommunfullmäktige behandlade den 28 april 2003 ärendet Folkomröstning angående införande av miljöavgifter. Motormännens riksförbund hade i skrivelse till kommunfullmäktiges ordförande begärt att kommunfullmäktige skulle besluta att genomföra en folkomröstning innan några som helst beslut fattas om trängselavgifter. Till skrivelsen fanns vidfogat namnunderskrifter från 32 047 personer som uppgavs vara mantalsskrivna i Stockholm. Moderata samlingspartiet överlämnade en månad senare en likalydande skrivelse med 7 741 namnunderskrifter.

Kommunfullmäktige beslutade att en folkomröstning om miljöavgifter ska genomföras efter det att ett fullskaligt försök med miljöavgifter genomförts samt att beslut om formulering av frågeställningen tas i god tid innan omröstningen. Valdagen 2006 uttalades som en lämplig tidpunkt. Folkomröstning i kommun regleras av kommunallagen och det är

kommunfullmäktige som är ansvarig för att formulera den fråga och de svarsalternativ som kommunmedlemmen ska ta ställning till, röstsammanräkning samt tidpunkt för röstsammanräkning.

Kommunfullmäktige i Stockholms stad kan följaktligen inte besluta om folkomröstningar i andra kommuner och att på sådant sätt som föreslås i motionen överlämna hela frågan till KSL som är en ideell förening är enligt min mening inte en framkomlig väg. Jag delar därmed stadsledningskontorets uppfattning att om en folkomröstning skall anordnas innefattande flera kommuner i storstockholmsområdet torde det lämpligaste vara att en sådan folkomröstning anordnas av landstinget. Stockholms läns landsting har efter förslag från folkpartiet prövat frågan om en landstingskommunal omröstning och avslagit förslaget.

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Reservation anfördes av borgarråden *Kristina Axén Olin*, *Sten Nordin* och *Mikael Söderlund* (alla m) och *Lotta Edholm* (fp) enligt följande.

Vi föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta att

1. motionen bifalls
2. därutöver anföras.

De folkomröstningar som genomförts i flera av Stockholms kranskommuner visar ett kompakt motstånd mot biltullar. Enligt majoriteten i Stockholms stadshus ska emellertid kranskommunernas medborgare, som tydligt berörs av frågan, inte ha något inflytande över processen. Det är demokratiskt oförsvarligt och belyser återigen den okänslighet som präglar majoritetens sätt att hantera biltullsfrågan.

Stockholms län utgörs förvisso av flera kommuner, men arbets- och bostadsmarknaden är en och samma. De undersökningar som tidigare genomförts visar att trängseln i vissa kranskommuner kan komma att bli värre när biltullsexperimentet startar.

Tusentals stockholmare är också dagligen beroende av bilen för att få vardagen att gå ihop. Att i det läget straffbeskatta medborgare som inte haft något som helst inflytande på frågan är fullständigt orimligt. Biltullarna kommer att splittra regionens arbets- och bostadsmarknad, hämma tillväxten och kosta stora summor för de människor som inte har något alternativ till bilen. Att alla stockholmare som berörs därför ska få säga sin mening är tämligen självklart.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår kommunfullmäktige besluta följande

Motion (2004:34) av Jan Björklund m.fl. (fp) om folkomröstning om trängselskatten i hela stockholmsregionen avslås.

Stockholm den 21 september 2005

På kommunstyrelsens vägnar:
ANNIKA BILLSTRÖM

Kerstin Tillkvist

Reservation anfördes av *Kristina Axén Olin, Sten Nordin, Kristina Alvendal* och *Peter Lundén-Welden* (alla m) och *Lotta Edholm* och *Ulf Fridebäck* (båda fp) med hänvisning till reservationen av (m) och (fp) i borgarrådsberedningen.

ÄRENDET

I motion 2004:34 (bilaga 2) har borgarrådet Jan Björklund m.fl. (fp) yrkat att Stockholms kommun tar initiativ inom Kommunförbundet Stockholms län (KSL) för att samordna formulering av frågor och sammanräkning av röster inom hela stockholmsregionen inför folkomröstningen om biltullar.

REMISSER

Motionen har remitterats till stadsledningskontoret, valnämnden, stadsdelsnämnderna Farsta, Kista och Norrmalm.

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat 19 oktober 2004 har i huvudsak följande lydelse.

Försöksverksamheten med miljöavgifter förbereds inom stadsledningskontorets miljöavgiftskansli vilket även har till uppgift att genomföra informations- och utvärderingsinsatser. De attitydundersökningar som har genomförts eller planeras komma att bli genomförda avser invånarna i hela länet. De resvaneundersökningar som nu genomförs och som kommer att upprepas under 2005 avser befolkningen i hela länet kompletterat med utblickar i mälardalsregionen. De regionala aspekterna i verksamhetens uppläggning kan således anses väl beaktade.

Enligt 5 kap 34 § kommunallagen får fullmäktige, med fullmäktige avses både kommunfullmäktige och landstingsfullmäktige, besluta att det som ett led i beredningen av ett ärende som fullmäktige skall handlägga skall inhämtas synpunkter från medlemmar i kommunen eller landstinget. Detta kan ske genom folkomröstning. En folkomröstning kan omfatta hela eller delar av en kommun eller av ett landsting. Den kan också avse ett urval av befolkningen. I anslutning till att fullmäktige beslutar om att hålla en folkomröstning skall fullmäktige besluta om bl.a. den fråga och de svarsalternativ som skall ställas till de röstberättigade. Närmare föreskrifter om förfarandet vid folkomröstning finns i lagen (SFS 1994:692) om kommunala folkomröstningar.

Valnämnden i kommunen får anlitas för folkomröstningen, om valnämndens verksamhet i övrigt inte hindras av det. Landstingen har ingen valnämnd men får enligt 5 kap 35 § kommunallagen mot ersättning anlita en kommunal valnämnd. Kommunalförbund får inte anordna folkomröstning eller anlita valnämnden i kommun som är förbundsmedlem.

Kommunförbundet Stockholms Län, KSL, är en ideell förening och ett organ för kontakt och samverkan mellan medlemskommunerna i länet. KSL kan inte anordna en folkomröstning. Givetvis kan företrädare för olika kommuner inom KSL diskutera och söka samordna folkomröstningar i respektive kommun. Om en folkomröstning skall

ordnas innefattande flera kommuner i Storstockholmsområdet torde det lämpligaste vara att en sådan folkomröstning anordnas av landstinget.

Stadsledningskontoret föreslår att skrivelsen anses besvarad med vad som redovisats i ärendet.

Valnämnden beslutade den 27 oktober 2004 att godkänna kansliets förslag till yttrande och överlämna det till kommunstyrelsen.

Valnämndens kanslis tjänsteutlåtande daterat den 10 oktober 2004 har i huvudsak följande lydelse.

Fullmäktige i en kommun eller ett landsting får som led i beredningen av ett ärende besluta om kommunal omröstning. Valnämndens uppgift är att genomföra de val och folkomröstningar som kommunfullmäktige beslutar om. Det finns således inga valtekniska invändningar att anföra mot yrkandet.

En folkomröstning av det slag som anges i yttrandet för hela stockholmsregionen förutsätter en långtgående samordning mellan de berörda kommunerna. En samordning som, förutom formuleringar och sammanräkning av röster, också avser regler för förtidsröstning och tillhandahållande av röstsedlar.

Av betydelse för valnämnden är att sådan samordning tar tid och att den därför bör starta i god tid före omröstningstillfället.

Farsta stadsdelsnämnd beslutade den 21 oktober 2004 att bifalla förvaltningens förslag till beslut samt anmälde ett särskilt uttalande.

Särskilt uttalande gjordes av *Tomas Rudin m.fl. (s)*, *Inger Stark (v)* och *Pekka Koskenvoima (mp)*, bilaga 1.

Reservation anfördes av *Birgitta Holm m.fl. (m)*, *Madeleine Sjöstedt m.fl. (fp)* och tjänstgörande ersättaren *Peter Molin (kd)*, bilaga 1.

Farsta stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat 1 oktober 2004 har i huvudsak följande lydelse.

Huruvida kontroversiella politiska frågor ska avgöras i gängse parlamentariska former av folkvalda politiker eller genom folkomröstningar är enligt stadsdelsförvaltningens uppfattning en rent politisk fråga liksom frågan om övriga medborgare i stockholmsregionen bör få folkomrösta om Stockholms trängselskatter. Stadsdelsförvaltningen avstår därför att ta ställning i den frågan.

Kista stadsdelsnämnd beslutade den 28 oktober 2004 att införa trängselavgifter eller inte är en kommunal fråga, som bör beslutas av Stockholms kommun. Alla tullstationer som ska upprättas vid införande av trängselavgifter kommer att befinna sig inom Stockholms kommuns gränser. Invånarna i Stockholms kommun är de som berörs mest av beslutet, och är de som mest berörs av trafiksituationen och miljön i Stockholms kommun. Det är följaktligen tillräckligt att Stockholms kommunfullmäktige beslutar i frågan om trängselavgifter, även om Stockholmspolitikerna naturligtvis kan ta hänsyn till åsiktsyttringar från befolkningen i grannkommuner.

Reservation anfördes av *Birgitta Wahlman m.fl.* (m), *Lotta Gravenius m.fl.* (fp) och *Carina Andersdotter Sommar m.fl.* (kd), bilaga 1.

Kistas stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande från den 6 oktober 2004 har i huvudsak följande lydelse.

I motionen argumenteras mot införandet av trängselavgifter i Stockholms innerstad och yrkandet, som går ut på att resultatet av folkomröstningar i Stockholms grannkommuner ska vägas in i slutresultatet, kan ses som ett led i denna argumentation. Detta är i grunden en politisk diskussion.

Förvaltningen anser sig inte ha något i sak att tillföra om trängselavgiftens vara eller inte vara. De miljö- och trafikföringsmässiga konsekvenserna har belysts av andra, sakkunniga instanser.

De juridiska förutsättningarna kan stadens juridiskt sakkunniga bedöma, t.ex. om KSL:s ändamålsparagraf kan anses inrymma det föreslagna uppdraget.

hur man överbryggat det faktum att lagen om folkomröstningar förutsätter att en omröstning sker i en kommun i en primärkommunal angelägenhet (i samma kommun), ett landsting i en landstingskommunal angelägenhet eller i hela riket i en riksangelägenhet (att folkomrösta i en kommun om en angelägenhet som handhas av en grannkommun har förmodligen inte förutsetts av lagstiftarna).

Lämpligheten i att tillämpa folkomröstningsinstitutet på det sätt som här föreslås, lämnar förvaltningen utan egna synpunkter. Av ovan redovisade skäl lämnar förvaltningen frågan till politisk bedömning.

Norrmalms stadsdelsnämnd beslutade den 21 oktober 2004 att avslå motionen av Jan Björklund m.fl. (fp) och därutöver anföra följande.

Det är direkt olämpligt att hela Stockholms län skall delta i folkomröstningen i en fråga som omfattar delar av Stockholms kommun. Förslaget är i praktiken att se som ett sätt för folkpartiet att försöka få ett nej till miljöavgiftsförsöket genom att få negativa, icke berörda länsbor, att rösta nej. Om man i motionen

haft ambitionen att vara mer seriös så skulle man ha föreslagit att alla som pendlar till Stockholm skulle ingå. Då skulle förslagsställarna ha hela Mälardalen som utgångspunkt i sin beskrivning av ”regionen”. Det är fler som pendlar från Eskilstuna, Västerås och Uppsala till Stockholm än vad det är från vissa kommuner i Stockholms län.

Då hela projektet med försöket med trängselavgifter i första hand är en miljöfråga är det naturligtvis dem som idag drabbas av en ohälsosam luft, m.m., på grund av utsläppen, som skall ta ställning till förslaget. Det är också främst stockholmarna som påverkas ekonomiskt och framkomlighetsmässigt av försöket. På motsvarande sett skulle knappast Norrtälje kommun ha anledning att ha en omröstning med andra än Norrtäljebor om frågan gällde, för att ta ett exempel, miljöavgifter i centrala Norrtälje, under de kaotiska sommarveckorna då främst stockholmarna befinner sig i denna del av Roslagen. Det kommunala självstyret är viktigt att slå vakt om, även i centrala miljöfrågor.

Motionen bör mot denna bakgrund avslås.

Reservation anfördes av *Inge-Britt Lundin m.fl. (fp)*, *Sebastian Cederschiöld m.fl. (m)* och tjänstgörande ersättaren *Susanne Markebjer (kd)*, bilaga 1.

Norrmalms stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 28 september 2004 har i huvudsak följande lydelse.

Det är kommunfullmäktige i respektive kommun som avgör om folkomröstning ska hållas. Det är således fråga om ett rent politiskt ställningstagande och förvaltningen har ingen uppfattning om huruvida folkomröstningar bör genomföras även i Stockholms kranskommuner.

Förvaltningen utgår från att stadsledningskontorets juridiska avdelning och valnämnden kan lämna värdefulla synpunkter på formerna för den folkomröstning som kommer att äga rum i Stockholms stad och på hur man lämpligen bör gå tillväga vid en eventuell samordning med andra kommuner vad gäller formulering av frågor och röstsammanräkning.

RESERVATIONER M.M.

Farsta stadsdelsnämnd

Särskilt uttalande gjordes av Tomas Rudin m.fl. (s), ledamoten Inger Stark (v) och ledamoten Pekka Koskenvoima (mp) enligt följande.

Nämnden är stolta över vår hembygd - Farstaområdet. Här finns mycket grönt samt bra kommunikationer och service, inget är dock så bra att det inte kan bli bättre. Nämnden är stolt men inte nöjd. Stockholm är inte bara det som finns innanför tullarna. Förorterna ska leva och utvecklas. För detta krävs medvetna satsningar.

Bostadssituationen är svår, nämnden ser fram emot majoritetens kraftfulla satsningar på bostadsbyggande. Vi vill medverka till en varsam och väl planerad förtätning i alla stadsdelar inom Farsta-området, då ökar även underlaget för en bra social och kommersiell service. Nämnden vill särskilt peka på vikten av att skyddsvärda grönområden bevaras. Detta har nämnden föreslagit bl a i ärende om Ekopark Syd som snarast bör genomföras. Vidare bör även annan parkmark utvecklas

Invånarna har stor nytta och glädje av nya Farsta centrum som ska vidareutvecklas. Det och Telia:s samt vår egen verksamhet är nu de största arbetsgivarna inom området. Nämnden är angelägen om fortsatt utbyggnad av arbetsplatser inom vårt närområde.

Nämnden vill förbättra miljön, bygga ett hållbart samhälle. Det kan bli a ske genom att vi minskar behoven av transporter. Det kan se genom ovan angivna åtgärder. Fler förslag finns i den av fullmäktige i september 2002 antagna "Vision Söderort" vilken nämnden är angelägen att arbeta vidare med. Visionen behandlar hur Söderorts goda kvaliteter kan vidareutvecklas. Bland annat föreslås satsning på kollektivtrafik på tvären inom Söderort, nämnden instämmer i behovet av denna. I visionen konstateras även att Söderort har 37 % av stadens befolkning men endast ca 20 % av arbetsplatserna. Fler verksamheter måste etableras här vilket ger förutom fler arbetstillfällen en bättre regional balans samt att arbetsplatserna finns där invånarna finns. Det medför kortare resvägar och mindre behov av nya trafikleder/kollektivtrafik. Utvecklingen bör ske i nära samverkan med övriga berörda stadsdelsnämnder samt Tyresö och Huddinge kommuner.

Miljöaspekter förknippade med biltrafiken utgör en av stadens utmaningar. Vägtrafiken är den största källan till buller och luftföroreningar i staden. En åtgärd för att minska miljöpåverkan och trängsel i trafiken är det föreslagna försöket med miljöavgifter. Syftet med försöket är att utvärdera ett system som minskar miljöpåverkan och trängsel. Det bidrar till att miljö kvalitetsnormerna inte överskrider vid hårt trafikerade vägar. Målet med avgifterna är att antalet fordon på de mest belastade vägarna under maxtimmen ska minska med 10-15 %. Nämnden har med stor

oro tagit del av de nyligen redovisade forskningsresultaten om hjärnskador på bl a barn p g a luftföroreningarna från biltrafiken i innerstaden.

I en växande, föränderlig storstad behöver trafiksystemen utvecklas t ex invigs Södra länken om några dagar, den 24 oktober 2004. Nämnden har aktualiserat ett antal konkreta, viktiga trafikåtgärder inom vårt område bl a ett försök med hastighetsbegränsning till 30 km/tim i nästan hela Farsta-området.

Nämnden är angelägen om en kollektivtrafik som är hel, ren, går snabbt och kommer i tid - vilket ger god kvalitet. Den ska ha en låg avgift. För att försöket med miljöavgifter ska bli bra krävs omfattande insatser i kollektivtrafiken. Miljöavgifterna ger enligt kalkylen goda intäkter vilka måste användas för kollektivtrafiken.

Enligt transportforskningsinstitutet Transek talar det mesta för att miljöavgifterna ökar framkomligheten. Transek har även pekat på att många låg- och medelinkomsttagare kör bil till innerstaden, vilka kan drabbas om miljöavgifterna införs då de är mer priskänsliga än höginkomsttagare och leasingbilsinnehavare. Används intäkterna till förbättrad kollektivtrafik är det kvinnor, ensamstående och låginkomsttagare som tjänar mest eftersom de redan använder kollektivtrafiken mycket. Även de som övergår från bil till att bli kollektivresenärer får glädje av dessa satsningar. För att öka förutsättningarna att biltrafiken minskar bör även fler infartsparkeringar anläggas nära kollektivtrafiken.

Nämnden vill även understryka vikten av fortsatta kraftfulla insatser för information och kommunikation kring miljöavgifterna. Det är t ex viktigt att beskriva vad som krävs av de som vill fortsätta använda sin bil till innerstaden samt vad det kommer att kosta. Om jag bara åker ibland, hur gör jag då? Det är även viktigt att informera om mål, miljö och trafikkonsekvenser samt vad satsningen kostar och vad intäkterna används till, så att vi invånare kan bedöma utvecklingen - inte minst inför folkomröstningen 2006.

Folkpartiet Liberalerna har väckt en motion i fullmäktige om folkomröstning i hela stockholmsregionen. Nämnden har uppfattat att fullmäktige tidigare beslutat att folkomröstningen för oss som är invånare i Stockholms stad skall genomföras i samband med de allmänna valen 17 september 2006. Detta helt enligt kommunallagen. Varje fullmäktige i vilken kommun som helst kan enligt samma lag besluta om genomförande av folkomröstning bland invånarna i kommunen.

Sammanfattningsvis är nämnden positiv till försök med miljöavgifter för trafiken för att minska trängseln, för att bygga vidare på det hållbara samhället. Nämnden avstyrker motionens förslag om att fullmäktige i Stockholms stad skall ta det föreslagna initiativet i KSL. Vi anser, liksom kommunallagen, att varje fullmäktige är suverän att besluta om sina egna förslag.

Reservation anfördes av Birgitta Holm m.fl. (m), vice ordföranden Madeleine Sjöstedt m.fl. (fp) och tjänstgörande ersättaren Peter Molin (kd) enligt följande.

Vi anser att nämnden skulle ha beslutat

1. att tillstyrka motionen
2. att därutöver anföras:

De folkomröstningar som genomförts i flera av Stockholms kranskommuner visar på ett kompakt motstånd mot biltullar. Enligt majoriteten i Stockholms stadshus skall emellertid kranskommunernas medborgare, som tydligt berörs av frågan, inte ha något inflytande över processen. Det är demokratiskt oförsvarligt och belyser återigen den okänslighet som präglar majoritetens sätt att hantera biltullsfrågan. Stockholms län utgörs förvisso av flera kommuner, men arbets- och bostadsmarkanden är en och samma. De undersökningar som tidigare genomförts visar att trängseln i vissa kranskommuner kan komma att bli värre när biltullsexperimentet startar. Tusentals stockholmare är också dagligen beroende av bilen för att få vardagen att gå ihop. Att i det läget straffbeskatta medborgare som inte haft något som helst inflytande på frågan är fullständigt orimligt. Biltullarna kommer att splittra regionens arbets- och bostadsmarknad, hämma tillväxten och kosta stora summor för de människor som inte har något alternativ till bilen. Att alla stockholmare som berörs därför skall få säga sin mening är tämligen självklart.

Kista stadsdelsnämnd

Reservation anfördes av Birgitta Wahlman m.fl. (m), Lotta Gravenius m.fl. (fp) och ledamot Carina Andersdotter Sommar m.fl. (kd) mot beslutet till förmån för eget förslag till beslut enligt följande.

Moderaternas, folkpartiets och kristdemokraternas förslag till beslut
Att Kista stadsdelsnämnd tillstyrker motionen samt därutöver anför

De folkomröstningar som genomförts i flera av Stockholms kranskommuner visar på ett kompakt motstånd mot biltullar. Enligt majoriteten i Stockholms stadshus skall emellertid kranskommunernas medborgare, som tydligt berörs av frågan, inte ha något inflytande över processen. Det är demokratiskt oförsvarligt och belyser återigen den okänslighet som präglar majoritetens sätt att hantera biltullsfrågan. Stockholms län utgörs förvisso av flera kommuner, men arbets- och bostadsmarknaden är en och samma. De undersökningar som tidigare genomförts visar att trängseln i vissa kranskommuner kan komma att bli värre när biltullsexperimentet startar. Tusentals stockholmare är också dagligen beroende av bilen för att få vardagen att gå ihop. Att i det läget straffbeskatta medborgare som inte haft något som helst inflytande på frågan

är fullständigt orimligt. Biltullarna kommer att splittra regionens arbets- och bostadsmarknad, hämma tillväxten och kosta stora summor för de människor som inte har något alternativ till bilen. Att alla stockholmare som berörs därför skall få säga sin mening är tämligen självklart.

Norrmalms stadsdelsnämnd

Reservation anfördes av Inge-Britt Lundin m.fl. (fp), ledamoten Sebastian Cederschiöld m.fl. (m) och tjänstgörande ersättaren Susanne Markebjer (kd) enligt följande.

Vi anser att stadsdelsnämnden skulle ha beslutat följande:

Motionen bifalls.

Stadsdelsnämnden anför därutöver följande:

Att samordna frågor till väljarna, föreslå system för sammanräkning av röster e.t.c., d.v.s. hela valproceduren i en folkomröstning om biltullar, s.k. trängsel-skatter, är, precis som förvaltningen poängterar, inte stadsdelsnämndens ansvar. Resan mot biltullar har varit en av Sveriges mest odemokratiska ”demokratiska” processer någonsin.

Biltullar införs, trots att socialdemokraterna i valet sagt att de inte ska göra det.

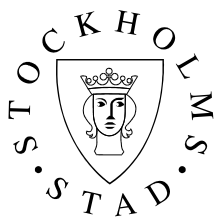
Folkomröstningar hålls i kranskommunerna där en övervägande majoritet säger nej till biltullar.

Majoriteten struntar i kommunallagen och blir fälld i kammarrätten.

Majoriteten struntar sedan i upphandlingslagen, och blir i praktiken dömd, lyckas dock fortsätta projektet på en teknikalitet (p.g.a. att en tidsfrist inte uppfyllts).

Det är dags att demokratin får komma in i biltullsprojektet.

Dock påverkas självklart hela vår stadsdel negativt vid ett eventuellt införande av biltullar. Det är många människor på Norrmalm som behöver använda sin bil för att kanske varje dag pendla till jobbet på andra sidan tullgränsen. Det är också många som pendlar in till oss, människor som jobbar i vår stadsdel. Det är inte rimligt att de skall drabbas av extra pålagor i form av biltullar. Därför är det viktigt att alla som kommer att beröras av ett införande av biltullar får möjlighet att göra sina röster hörda i en folkomröstning. Dock borde självklart en folkomröstning ha hållits innan beslut tas och stora investeringar görs för införandet av biltullar.

KOMMUNFULLMÄKTIGE

Motioner

2004:34

2004:34

Motion av Jan Björklund m.fl. (fp) om folkomröstning om trängselskatten i hela stockholmsregionen

Trots att 78 procent av stockholmarna röstade på partier som sade nej till trängselskatten så skall biltullar införas i Stockholm stad. Det är ett historiskt valsvek som nu genomförs av den socialdemokratiska, vänster- och miljöpartistiska majoriteten i stadshuset. Detta trots en rekordsnabb insamling av de namn som krävs för en kommunal folkomröstning och trots att de styrande partierna i andra sammanhang talar väl och högt om folkomröstningar. Ändå kommer stockholmarnas röster att klinga ohörda när trängselskattsfundamentalisterna tvingar på Stockholm en järnring av tullstationer.

I en partiledaredebatt i Sveriges riksdag den 15 oktober 2003 konstaterade följaktligen statsminister Göran Persson att det var fejt av miljöpartiet att inte våga ta en folkomröstning innan biltullarna införs. Det är svårt att inte hålla med.

Från folkpartiets sida har vi hela tiden krävt att en folkomröstning måste genomföras innan biltullarna införs. Det är närmast ett demokratiskt minimikrav. Vi testade inte euron innan vi röstade. Vi prövade inte att vara medlemmar i EU innan folket fick säga sitt. Inte är biltullar en så mycket svårare fråga än dessa att stockholmarna måste få känna hur det känns innan de kan avgöra vad de tycker? Nej, sanningen är att biltullsförespråkarna vet att de står ensamma i sin kamp för att tvinga på Stockholms bilister ökade pålagor, och att en folkomröstning skulle förloras stort.

De borgerligt styrda kommunerna i vår region genomförde folkomröstningar i september 2003. Befolkningen i kranskommunerna gav då ett klart och tydligt besked. En förkrossande majoritet, ca 81 procent, sade nej

till biltullar. Detta visar ännu en gång att beslutet att införa biltullar i Stockholm helt saknar demokratisk legitimitet.

Resultaten av dessa folkomröstningar avfärdades av socialdemokrater, miljöpartister och vänsterpartister som ett ”borgerligt jippo”. Men nu har även de socialdemokratiskt styrda Värmdö frågat sina medborgare om biltullar. 82 procent röstade nej, trots att socialdemokraterna på Värmdö försökte krångla till formuleringarna.

Efter införandet, på valdagen 2006, anser däremot socialdemokrater, vänster- och miljöpartister att det är dags att låta folkets röst höras i en folkomröstning. Det betyder att medborgarna i Stockholms kommun skall få säga sitt om huruvida trängselskatten ska permanentas eller avskaffas. Det är nu dags att diskutera formerna för den folkomröstningen.

Det är ett demokratiskt grundkrav att de som påverkas av ett beslut också får vara med och fatta det. Tiotusentals människor pendlar varje dag in till Stockholm. Även om de inte bor i kommunen så kommer de att påverkas av huruvida Stockholm stad inför biltullar eller ej. Självklart måste även dessa människor få säga sitt i en folkomröstning.

Ur folkpartiets synpunkt kan det därför inte vara acceptabelt att enbart medborgare i Stockholms kommun får vara med och rösta om frågan ifall Stockholmsregionen ska införa trängselskatter. Detta är i högsta grad en fråga för medborgarna i hela stockholmsregionen.

Majoriteten i Stadshuset måste inse att Stockholm är en del av en större region och att Stockholm inte står utanför resten av länet. Vad innebär det för Stockholms tillväxt om personer som jobbar i Stockholm men bor i Sollentuna inte längre har råd att ta sig till jobbet?

Det har länge talats om att Stockholmsregionen måste hålla ihop i högre grad än idag. Men socialdemokraternas agerande riskerar att underminera samarbetet i länet kring frågor som är viktiga för hela regionen. Förtroendet för ledningen i Stockholms stad är redan skadat och tål inte ytterligare påfrestningar. Stockholmsregionen står inför de största utmaningarna på många år. Vi måste tillsammans övertyga regering och riksdag om behovet av betydligt större resurser till vägar och järnvägar och om behovet av att i grunden göra om det orättvisa skatteutjämningsystemet.

Om Stockholm stad själv i detta känsliga läge bestämmer sig för att spärra av staden genom en tullring kommer samarbetet i regionen skadas för en lång tid framöver.

Om Stockholm inför biltullar kommer det slå hårt mot de tiotusentals människor som varje dag tar bilen till jobbet på andra sidan tullgränsen. Att

påtvinga dessa människor biltullar utan möjlighet att göra sina röster hörda vore ovärdigt och en krigsförklaring mot övriga kommuner i Stockholms län.

Yrkande

att Stockholms kommun tar initiativ inom kommunförbundet Stockholms län (KSL) för att samordna formulering av frågor och sammanräkning av röster inom hela stockholmsregionen inför folkomröstningen om biltullar.

Stockholm den 17 juni 2004

Jan Björklund

Lotta Edholm

Ulf Fridebäck

Ann-Katrin Åslund

Madeleine Sjöstedt

Abit Dundar